

Курсова робота
з методики навчання німецької
мови: підготовка, оформлення,
захист

навчально-методичний посібник

Кам'янець-Подільський, 2024

УДК 378.147:811.112.2]:001.89

*Затверджено Вченою радою факультету іноземної філології
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(протокол № 5 від 23 квітня 2024 р.)*

*Рекомендовано радою з науково-методичної роботи і забезпечення якості
вищої освіти факультету іноземної філології
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(протокол № 5 від 10 квітня 2024 р.)*

*Розглянуто та схвалено кафедрою німецької мови
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(протокол № 4 від 22 березня 2024 р.)*

Рецензенти:

Гудима Н. В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти, керівник навчально-методичного відділу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Шановал О. Г., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германських мов і зарубіжної літератури, заступник декана факультету іноземної філології з наукової роботи та міжнародних зв'язків Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Курсова робота з методики навчання німецької мови: підготовка, оформлення та захист : навчально-методичний посібник / укладачі Калинюк Т. В., Боднарчук Т. В.. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені І. Огієнка. 2024. 60 с.

Навчально-методичний посібник підготовлено для здобувачів вищої освіти факультету іноземної філології, які виконують курсову роботу з методики навчання німецької мови. Видання містить вимоги до виконання курсових робіт: загальні правила структурування та оформлення, критерії оцінювання та рекомендації щодо захисту. Матеріал посібника надасть практичну та методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час проведення науково-практичних досліджень, збирання та обробки інформації.

УДК 378.147:811.112.2]:001.89

© Калинюк Т.В., 2024 © Боднарчук Т.В., 2024

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
РОЗДІЛ 1. ЕТАПИ ЇЇ ПІДГОТОВКИ ТА СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ	7
1.1 Етапи підготовки курсової роботи.....	7
1.2 Зміст і структура курсової роботи.....	9
РОЗДІЛ 2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	16
РОЗДІЛ 3. ПРОЦЕДУРА ДОПУСКУ І ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	26
РОЗДІЛ 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	30
РОЗДІЛ 5. МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ВИМОГИ ДО ЇЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ.....	34
5.1 Конструкції, які використовуються у тексті курсової роботи.....	34
5.2 Вимоги до доповіді та презентації.....	40
РОЗДІЛ 6. КОНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ.....	41
6.1 Конструкції, які використовуються у тексті роботи.....	41
6.2 Конструкції, які використовуються під час презентації.....	45
РОЗДІЛ 7. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	50
ДОДАТКИ.....	53

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота з методики навчання німецької мови є складовою підготовки здобувачів вищої освіти факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та передбачена навчальним планом першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійними програмами «Середня освіта (Мова і література (німецька, англійська))» спеціальності 014 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (німецька) та «Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька))» спеціальності 014 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Навчально-методичний посібник розроблено відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція), затвердженого вченою радою 30 березня 2023 року (протокол №3) та введеного в дію наказом ректора від 26 липня 2023 року № 104-ОД, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція), затвердженого вченою радою 31 березня 2022 року (протокол № 4) та введеного в дію наказом ректора від 01 квітня 2022 року № 39-ОД, Положення про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція), затвердженого вченою радою 30 березня 2023 року (протокол № 3) та введеного в дію наказом ректора 05 травня 2023 року № 518-ОД, Положення про навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, затвердженого вченою радою 23 лютого 2023 року (протокол №2) та введеного в дію наказом ректора 24 лютого 2023 року № 26-ОД, Кодексу академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція),

затвердженого вченою радою 29 квітня 2021 року та введеного в дію наказом ректора 29 квітня 2021 року № 55-ОД, Методичних рекомендацій з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проєктів), дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція), введеного в дію наказом ректора 29 грудня 2023 року № 154-ОД інших нормативно-правових документів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Курсову роботу виконують з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, та їх застосування для комплексного вирішення конкретного завдання з методики навчання німецької мови.

У змісті видання визначено рекомендації щодо етапів підготовки, змісту, структури, оформлення та захисту курсових робіт з методики навчання німецької мови.

РОЗДІЛ 1

ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ ТА СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується здобувачами вищої освіти впродовж навчального року з метою закріплення, поглиблення і узагальнення теоретичних знань та вміння їх практичного застосування з метою вирішення конкретного фахового завдання.

Загальними вимогами до курсової роботи є:

- робота повинна бути виконаною на належному теоретичному рівні, відповідати необхідному обсягу;
- зміст роботи та її висновки повинні відповідати сучасному рівню досягнень досліджуваної проблематики;
- під час написання роботи потрібно звертати увагу на правильність її оформлення, дотримуватися єдиного стилю викладу (не використовувати довгих, не зрозумілих за змістом речень; не послуговуватися часто вживаними, малоінформативними штампами; намагатися викладати думки логічно, чітко і зрозуміло, уникати повторень і надмірної описовості);
- у роботі повинні бути обґрунтовані результати самостійного дослідження, а також подані висновки до кожного розділу (за потреби) і загальні висновки;
- робота повинна містити покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- у роботі мають бути віддзеркалені достовірні факти з перевірених джерел інформації з огляду на використані методики досліджень;

- у роботі неприпустимі такі види порушень академічної доброчесності, як: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація.

Назва курсової роботи повинна бути лаконічною, без скорочень, відповідати спеціальності та суті обраної для дослідження наукової проблеми (завдання).

У курсовій роботі стисло, логічно й аргументовано викладають зміст і результати дослідження, уникаючи загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Написання та захист курсової роботи з методики навчання німецької мови здійснюється державною або іноземною мовою.

1.1 Етапи підготовки курсової роботи

Підготовка курсової роботи охоплює кілька етапів: підготовчий, основний, завершальний.

На підготовчому етапі здобувач вищої освіти:

- визначає мету, завдання, методи дослідження та структуру роботи;
- здійснює пошук необхідної інформації (робота з каталогами, складання списку використаної літератури, електронних видань, інтернет-джерел, робота з книгою, виписки, тези, конспектування, розроблення інструментарію дослідження) та визначає її обсяг;
- ретельно систематизує відібраний матеріал, готує стислий огляд літератури з досліджуваної проблеми;
- складає план роботи.

Під час основного етапу здобувач вищої освіти:

- пише чернетковий варіант роботи і висловлює свої міркування з визначених питань;

- працює над висновками;
- оформлює науково-довідковий апарат (покликання, список використаних джерел і літератури).

На завершальному етапі здобувач вищої освіти:

- вносить правки відповідно до зауважень керівника;
- виконує остаточний варіант роботи з огляду на чинні вимоги до оформлення такого виду індивідуального завдання;
- подає роботу керівникові;
- захищає курсову роботу.

1.2 Зміст і структура курсової роботи

Курсова робота повинна містити такі структурні елементи:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за необхідності) (далі – перелік умовних позначень);
- основна частина (вступ, розділи, висновки);
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульний аркуш роботи

Титульний аркуш містить:

- найменування міністерства, якому підпорядкований заклад вищої освіти;
- назву закладу вищої освіти, факультету, кафедри, на якій виконана курсова робота;
- тему роботи;
- курс, групу, шифр і назву спеціальності;
- прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти;

- науковий ступінь, вчене звання, посаду, прізвище та ініціали керівника;
- кількість балів (оцінку за національною шкалою, оцінку ЄКТС) за курсову роботу;
- прізвище та ініціали, підписи членів екзаменаційної комісії;
- місто і рік виконання роботи (*див. додаток А*).

Зміст

Зміст (план курсової роботи) розташовують після титульного аркуша. Він містить назви структурних елементів, із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок, зокрема вступу, розділів, підрозділів та пунктів, висновків до розділів (не є обов'язковими), загальних висновків, списку використаних джерел, додатків (*див. додаток Б*).

Зміст роботи повинен відповідати універсальним вимогам:

- зміст кожного розділу повинен послідовно розкривати тему курсової роботи;
- жоден із пунктів плану не може повторювати назву роботи;
- у назвах розділів та параграфів не використовується знак переносу.

Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів

Перелік умовних позначень подають як окремий список (за необхідності) безпосередньо після «ЗМІСТУ», починаючи з наступної сторінки. Додатково їхнє пояснення наводять у тексті під час першого згадування.

Переліки умовних позначень слід розташовувати стовпцем за абеткою. Ліворуч в абетковому порядку наводять скорочення або умовні позначення спочатку українською мовою, а потім іншими мовами (за наявності), а праворуч – їх розшифрування. Терміни,

скорочення, символи, позначення, які повторюють не більше двох разів, до переліку не вносять.

Основна частина

Вступ

У вступі подають загальну характеристику курсової роботи у такій послідовності:

- актуальність теми;
- мета і завдання роботи;
- об'єкт і предмет дослідження;
- методи дослідження;
- практичне значення одержаних результатів;
- апробація результатів дослідження (за наявності);
- публікації (за наявності);
- опис структури роботи (перелік структурних елементів, кількість опрацьованої наукової та науково-методичної літератури, яка зазначена у списку використаних джерел, кількість додатків).

У вступі подають загальну характеристику курсової роботи у такій послідовності:

Актуальність дослідження, яка зумовлюється новими викликами у конкретній науковій галузі, її практичними завданнями і полягає, насамперед, у можливості використання результатів, отриманих в процесі дослідження, для вирішення інших науково-практичних завдань.

Об'єкт дослідження – частина об'єктивної реальності (подія, процес, явище), яка обрана для вивчення.

Предмет дослідження – найбільш важливі з теоретичної чи практичної точки зору властивості об'єкта, які підлягають вивченню за допомогою певних методів. Предмет дослідження розкриває окремі аспекти об'єкта та визначає тему курсової роботи.

Об'єкт дослідження окреслює загальну сферу наукового пошуку, а предмет чітко визначає досліджуване явище чи процес.

Мета дослідження – це науковий результат, на досягнення якого спрямоване дослідження. Вона є визначенням авторської стратегії щодо здобуття нових знань про об'єкт та предмет дослідження. Формулювання мети повинно узгоджуватися з назвою курсової роботи. Мета реалізується шляхом виконання низки конкретних завдань.

Завдання наукового дослідження – це те, що необхідно виконати, вирішити, щоб досягти визначеної мети. Весь комплекс завдань – це алгоритми конкретної програми дослідження, який зумовлений логікою етапів наукового дослідження. Формулювати завдання дослідження необхідно ретельно, стисло, не варто захоплюватись їх кількістю (не більше 4-5).

Практичне значення отриманих результатів дослідження – це те нове, що дає виконана робота для практичної діяльності в галузі певної науки.

Апробація результатів дослідження (за наявності): подається інформація про оприлюднення результатів дослідження (участь у конференціях різного рівня, семінарах, форумах, засіданнях круглого столу).

Публікації (за наявності): зазначають надруковані статті та тези доповідей у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах конференцій.

Структура роботи: опис кількості розділів, використаних джерел, додатків.

Рекомендований обсяг вступу – до 3 сторінок.

Розділи курсової роботи

Основний текст роботи, як правило, містить 2-3 розділи з підрозділами. За необхідності наприкінці кожного розділу

формулюють короткі висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів.

У розділах основної частини необхідно розкрити зміст використаних термінів і понять, суть досліджуваної проблеми, вирішити поставлені завдання, узагальнити результати дослідження.

Розділи курсової роботи містять підрозділи (нумерація складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою) та можуть містити пункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту, відокремлених крапкою), підпункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою). Кожен пункт і підпункт має містити закінчену інформацію.

У розділах курсової роботи викладають відомості про об'єкт та предмет дослідження, які є необхідними й достатніми для розкриття змісту цієї роботи та її результатів.

У розділах основної частини подають матеріал в такій послідовності:

РОЗДІЛ 1 – огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень. Автор роботи окреслює основні етапи розвитку наукової думки за обраною проблематикою, стисло аналізуючи наукові розвідки з теми; висвітлює ті питання, що залишилися невирішеними. Здобувач вищої освіти обґрунтовує вибір напряму досліджень, розробляє загальну методику проведення досліджень.

РОЗДІЛ 2 – аналіз і узагальнення результатів досліджень. Здобувач вищої освіти викладає результати власних досліджень та спостережень за визначеною темою, описує можливі шляхи використання результатів дослідження (прикладі вправ та завдань, фрагменти уроків, застосування інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій тощо).

Висновки

У висновках викладають найважливіші теоретичні та практичні результати, отримані в процесі дослідження наукової проблеми. Висновки обов'язково повинні відповідати меті та конкретним завданням, визначеним і сформульованим у вступі.

Висновки повинні бути чіткими, стислими, віддзеркалювати конкретні результати роботи. Вони не повинні містити цитат та інформації, яка не обґрунтована у роботі.

Текст висновків можна поділяти на пункти, відповідно до сформульованих завдань. Рекомендований обсяг – 1,5 - 2 сторінки друкованого тексту.

Список використаних джерел

Будь-яка наукова робота супроводжується списком використаних джерел, складати який необхідно за чинними стандартами з бібліотечної та видавничої справи.

Обсяг використаних джерел літератури – 25-30 найменувань.

Список використаних джерел формують одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті роботи;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Список використаних джерел охоплює, як правило, ті джерела, на які були зроблені посилання в роботі, або ті джерела, які віддзеркалюють відповідну тему і опрацьовані здобувачем вищої освіти.

Додатки

Додатки не є обов'язковим елементом курсової роботи та містять матеріал, який: є необхідним для забезпечення повноти роботи або не може бути розміщений в основній частині тексту роботи через

великий обсяг або способи відтворення. Обсяг додатків не повинен перевищувати обсягу курсової роботи.

Додатки можуть містити:

- допоміжні рисунки й таблиці;
- таблиці допоміжних цифрових даних, графіки, анкети опитувань чи інших застосованих видів емпіричних досліджень;
- досліджуваний фактичний матеріал та інше.

РОЗДІЛ 2

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги

Рекомендований основний обсяг курсової роботи становить не менше 20 друкованих сторінок (до цього обсягу не входить список використаних джерел та додатки). Кількість наведених джерел і літератури у списку має бути, як правило, 25-30 позицій.

Курсову роботу друкують на аркушах білого паперу формату А4 (210x297 мм), залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 20-25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм. Рекомендований шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал між рядками – 1,5. Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту і становити 1см.

Робота має бути надрукована без помилок і виправлень. Шрифт має бути чітким, чорного кольору середньої жирності, щільність тексту – однаковою. Текст курсової роботи може бути проілюстрований рисунками, схемами, графіками, діаграмами та таблицями.

Кожну структурну частину курсової роботи («ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ») розпочинають з нової сторінки.

Першу сторінку – титульну, оформлюють за формою, яка наведена у Додатку А. Титульна сторінка є складником загальної нумерації сторінок, проте її не нумерують. Далі номер сторінки проставляють у правому верхньому кутку аркуша без крапки в кінці зі збереженням наскрізної нумерації всього тексту.

Оформлення заголовків

За титульною сторінкою наводять послідовно зміст, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, додатки. Кожен структурний елемент розпочинають з нової сторінки, а кожен підрозділ – після закінчення попереднього.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами в центрі рядка без крапки в кінці. Відстань між заголовком та наступним текстом має бути не менше двох рядків. Заголовки підрозділів друкують малими літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапку в кінці заголовка не ставлять (Рис. 1). Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається.

Не можна розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

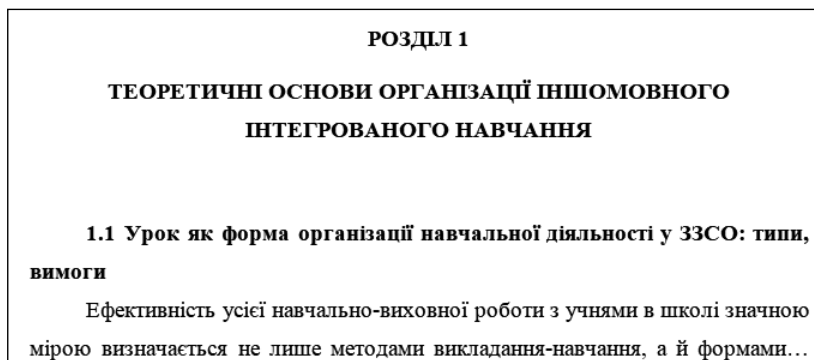

Рис. 1. Приклад оформлення нумерації розділу та підрозділу курсової роботи

Нумерація розділів та підрозділів

Номер розділу ставлять арабськими цифрами після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять (наприклад, РОЗДІЛ 1), потім з нового рядка друкують назву розділу.

Такі структурні частини курсової роботи, як «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не мають порядкового номера.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу формують із номера розділу і порядкового номера підрозділу, між ними ставлять крапку. У кінці номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад: «2.3» (третій підрозділ другого розділу). У тому самому рядку подають заголовок підрозділу.

Ілюстрації

Ілюстрації (фотографії, схеми, графіки, діаграми, карти тощо) розміщують безпосередньо після тексту, у якому їх згадують уперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації (власні чи запозичені) мають бути посилання в роботі.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (текст під рисунком). Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, вносять до загальної нумерації. Таблиці, рисунки чи креслення, розміри якого більші, ніж формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій в додатках. Номер ілюстрації формують із номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між

ними ставлять крапку. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу).

Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ним. Якщо в курсовій роботі один рисунок, то його нумерують за загальними правилами.

Якщо ілюстрації, розміщені в курсовій роботі, створені не автором, потрібно обов'язково зазначити джерело їх походження. Оформляється посилання шрифтом Times New Roman розміру 12, курсивом, з абзацу (Рис. 2 та Рис. 3).

Приклад: *Розроблено автором на основі джерела [24]*

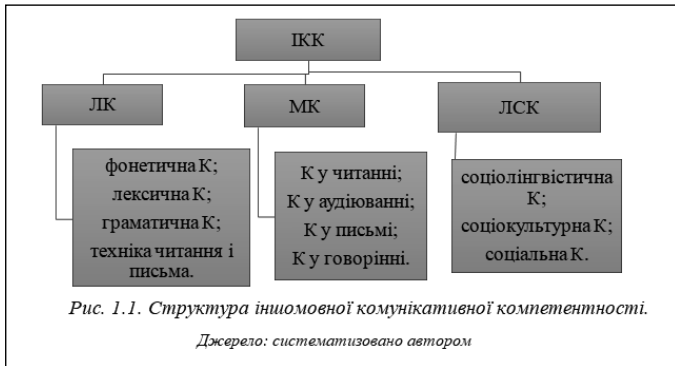

Рис. 2 Приклад оформлення ілюстрації (схема)

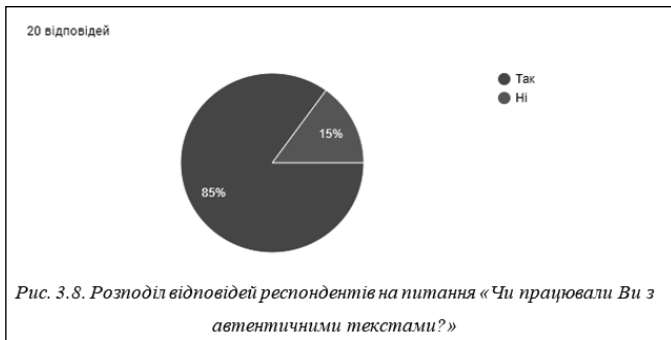

Рис. 3. Приклад оформлення ілюстрації (діаграма)

Таблиці

Таблицю розміщують, як правило, після першого згадування в тексті так, щоб її можна було читати без повороту роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на іншу сторінку. У такому разі зазначають: *Продовження табл. ...*

Текст таблиці варто друкувати 12 кеглем з одинарним інтервалом. Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводять, то в ньому ставлять риску (-). На всі таблиці повинні бути посилання в тексті. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) арабськими цифрами. Дозволено нумерувати таблиці в межах розділу. У цьому разі номер таблиці формують із номера розділу та порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, «Таблиця 2.1» – перша таблиця другого розділу. Таблиці кожного додатка нумерують окремо. Номер таблиці додатка формують із позначення додатка та порядкового номера таблиці в додатку, відокремлених крапкою, наприклад: «Таблиця В.1», тобто перша таблиця додатка В.

Якщо в тексті роботи подано лише одну таблицю, її нумерують.

Кожна таблиця має мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Слово «Таблиця» і її назву пишуть з великої літери. Слово «Таблиця» друкують праворуч, над правим верхнім кутом заголовка таблиці один раз, на інших сторінках пишуть «Продовження табл....». Назви не підкреслюють.

Загальні правила посилання на використані джерела та їх цитування

У курсовій роботі обов'язково роблять посилання на використані джерела й літературу відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Під час написання курсової роботи здобувач вищої освіти повинен посилатися на цитовану літературу, або на ту літературу, звідки взято ідеї, висновки, питання, вивченню яких присвячена робота. Можна робити посилання на структурні елементи самого дослідження. У разі посилання на структурні елементи самої роботи зазначають відповідно номери розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, позицій переліків, рисунків, формул, рівнянь, таблиць, додатків.

Посилаючись, треба використовувати такі вирази: «у розділі 2», «див. 2.1», «відповідно до 2.3», «(рисунок 1.3)», «відповідно до таблиці 2.2», «(додаток Г)» тощо.

Використовувати праці інших авторів можна шляхом цитування, перефразовування або узагальнення.

Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками в ламах дужках: [...]. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

- при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело.

Перефразовування чи переказування, як правило, становить матеріал для більшої частини тексту наукової роботи. Вдаючись до цього способу, необхідно також визнати авторство ідеї за допомогою посилань на джерела. Узагальнення дозволяє одним реченням передати зміст цілого розділу або цілої авторської праці.

Використання чужих праць допомагає підтвердити власну думку, проілюструвати власну позицію, протиставити її думці авторитетів чи продемонструвати слабкість аргументації опонентів. Проте власна думка не повинна змішуватись у тексті із цитованою.

У разі використання запозиченого матеріалу без посилання на автора та джерело курсова робота вважається плагіатом та не допускається до захисту. Проте коли текст дослідження перевантажений цитатами і суцільними посиланнями, відсутні авторські міркування, робота набуває характеру компіляції.

Формування списку використаних джерел

Список використаних джерел відображає компетентність та вміння автора вести роботу з підбору і аналізу літератури, вказує, які відомості були запозичені з інших публікацій.

Формування списку використаних джерел до курсової роботи починається з моменту визначення теми курсової роботи і здійснюється за певними правилами.

Головну допомогу в пошуку необхідної літератури надають бібліотечні каталоги та картотеки. Робота з ними дає можливість окреслити коло джерел з обраної теми курсової роботи.

Не варто обмежуватися лише цитованою у тексті курсової роботи літературою. У список потрібно включати всі матеріали з обраної проблеми, які були прочитані, переглянуті, проаналізовані здобувачем вищої освіти. Варто враховувати останні публікації, пам'ятаючи, що бібліографічний список до курсової роботи – це не лише підсумок вивчення проблеми, але й передумова подальших наукових досліджень.

У наукових роботах частіше використовується алфавітна побудова списку опрацьованої літератури, при якій бібліографічні описи розташовуються за алфавітом авторів чи назвами робіт (якщо автора не вказано):

- розміщення бібліографічних записів при збігу першого слова назви – за алфавітом другого слова тощо;
- розміщення праць одного автора – за алфавітом першого слова назви окремих творів;
- розміщення праць авторів з однаковими прізвищами – за алфавітом ініціалів авторів;
- при збігу прізвищ та ініціалів авторів – за алфавітом праць;
- розміщення бібліографічних записів різними мовами: спочатку за українським алфавітом чи мовами з кириличним

алфавітом; потім література іноземними мовами в порядку латинського алфавіту.

Відомості про джерела нумеруються арабськими цифрами. Номер ставиться перед бібліографічним записом і відокремлюється від нього крапкою.

Спочатку наводять літературу/джерела, видану кирилицею, далі – латиною і мовами з особливою графікою (за алфавітом назв мов – арабською, вірменською, грузинською тощо). Публікації мовами з особливою графікою подають в українській транслітерації або в перекладі українською мовою.

Авторів з однаковими прізвищами подають в алфавітному порядку їхніх ініціалів; праці одного автора – за алфавітом перших літер назв його праць; праці одного автора з однаковою назвою – за хронологією.

Сторінки списку, як і інші сторінки тексту, нумеруються. Нумерація наскрізна, продовжує нумерацію сторінок тексту (див. Додаток В)

Додатки

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на прикінцевих її сторінках у порядку покликань у тексті. Посередині рядка над заголовком великими літерами друкують слово «ДОДАТКИ», а на наступній сторінці зверху по центру друкується Додаток А (без лапок).

Текст кожного додатка може також бути поділений на розділи і підрозділи, пронумеровані відповідно: Додаток А.1, Додаток А.2, Додаток А.2.1. і т.д.

Кожен додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами (із першої великої) симетрично щодо тексту сторінки.

Ілюстрації і таблиці, розміщені у додатках, нумерують у межах кожного додатка. Кожен наступний додаток рекомендовано подавати з нової сторінки.

Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, і, И, О, Ч, Ъ, наприклад: Додаток А, Додаток Б і т. д. Один додаток позначають як Додаток А.

РОЗДІЛ 3

ПРОЦЕДУРА ДОПУСКУ І ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

До завантаження курсової роботи у MOODLE з метою визначення рівня унікальності здобувач вищої освіти подає її спочатку науковому керівникові для перевірки змісту та структури, дотримання академічної доброчесності, внесення необхідних правок.

Після позитивного висновку наукового керівника здобувач вищої освіти завантажує курсову роботу у MOODLE не пізніше, ніж за 30 календарних днів до захисту.

Перевірка курсових робіт на рівень унікальності здійснюється за допомогою модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE) відповідно до Методичних рекомендацій з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція), введеного в дію наказом ректора 29 грудня 2023 року № 154-ОД.

Вона обов'язково передусє процедурам допуску та захисту курсових робіт.

На етапі загальної перевірки інформаційно-технічне супроводження процедури перевірки курсових робіт здобувачів вищої освіти на рівень унікальності здійснює відповідальна особа з-поміж висококваліфікованих науково-педагогічних працівників чи інших працівників кафедри, яких призначає завідувач кафедри.

Якщо результати перевірки курсової роботи на рівень унікальності відповідають вимогам, то вона допускається до захисту.

Якщо результати перевірки курсової роботи на рівень унікальності не відповідають вимогам, то робота повертається

здобувачеві вищої освіти на доопрацювання. Після нього здобувач вищої освіти може завантажити курсову роботу у новій редакції.

За результатами перевірки система MOODLE формує звіт, який відповідальна особа подає на розгляд кафедри до попереднього захисту курсових робіт.

Для оцінки унікальності роботи використовують таку орієнтовну шкалу:

Вид роботи	Відсоток унікальності
Курсова робота (проєкт) здобувача освіти освітнього ступеня «бакалавр»	Не менше 30%
Дипломна/кваліфікаційна робота (проєкт) здобувача освіти освітнього ступеня «бакалавр»	Не менше 50%
Дипломна/кваліфікаційна робота (проєкт) здобувача освіти освітнього ступеня «магістр»	Не менше 60%

Автор, не згодний з результатами перевірки роботи на рівень унікальності, у триденний термін після їх оголошення має право подати апеляцію на ім'я ректора К-ПНУ. Наказом (дорученням) ректора К-ПНУ створюється комісія, яка формує остаточні висновки про дотримання автором курсової роботи академічної доброчесності.

Апеляцію розглядає апеляційна комісія в тижневий термін із наступного дня після видання наказу (доручення) ректора К-ПНУ про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні). Висновки апеляційної комісії оформлюють відповідним протоколом. Апеляцію можна подати лише один раз.

Відповідальність за порушення академічної доброчесності визначена Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)

<https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU0OUL/view> та Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzM_S1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg на підставі законодавства України в галузі освіти.

Графіки захистів курсових робіт затверджує декан факультету.

Захист курсових робіт проводять публічно перед комісією у складі не менше трьох науково-педагогічних працівників кафедри.

Процедура захисту передбачає:

- доповідь здобувача вищої освіти про зміст роботи;
- запитання до автора;
- відповіді здобувача вищої освіти на запитання осіб, присутніх на захисті;
- виступ керівника курсової роботи;
- прикінцеве слово здобувача вищої освіти;
- ухвала комісії про оцінку роботи.

Захист курсової роботи супроводжується мультимедійною презентацією, де представлено основні положення та результати проведеного дослідження.

Для захисту курсової роботи здобувач вищої освіти готує виступ, як правило, до 10 хвилин. Увагу зосереджує на визначенні предмету дослідження, відтворенні суті проведеного дослідження, формулюванні висновків, пропозицій щодо практичного застосування результатів роботи. Відповіді на питання членів комісії з теми курсової роботи, мають бути короткими, чіткими й по суті.

Комісія на закритому засіданні обговорює результати захисту курсових робіт і більшістю голосів ухвалює рішення щодо оцінювання роботи. Оцінки оприлюднюють у присутності здобувачів вищої освіти.

У разі незгоди із результатами захисту курсової роботи здобувач вищої освіти в день оголошення оцінки може звернутися до комісії, яка проводила оцінювання, із заявою. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає комісія. Якщо здобувач вищої освіти не погоджується з рішенням комісії та вважає, що мало місце порушення процедури захисту, він може подати письмову заяву декану факультету, який своїм рішенням формує комісію для розгляду питання щодо дотримання процедури. У разі підтвердження викладених у заяві здобувача вищої освіти обставин за розпорядженням ректора К-ПНУ (проректора з науково-педагогічної роботи) проводять новий захист з іншим складом комісії.

РОЗДІЛ 4

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінка курсової роботи є комплексною та складається з оцінки наукового керівника (100 балів) та оцінки комісії із захисту курсових робіт (100 балів).

Загальна оцінка вираховується як середнє арифметичне оцінки наукового керівника та оцінки комісії із захисту курсових робіт.

Наприклад, оцінка наукового керівника - 70 балів, а комісії із захисту - 78 балів. Загальна оцінка обчислюється так:

$$(70+78):2 = 74$$

Отже, зі 100 можливих балів оцінювання курсової роботи, здобувач вищої освіти отримує 74 бали.

Об'єктами оцінювання курсової роботи є три складові: зміст, оформлення та захист курсової роботи.

Критерії оцінювання змісту курсової роботи з методики навчання німецької мови:

- актуальність, практичне значення роботи;
- чіткість формулювання об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження;
- змістовність і повнота розкриття теми, виконання поставлених завдань;
- аргументованість висновків, їх відповідність одержаним результатам дослідження;
- особистий внесок автора.

Критерії оцінювання оформлення курсової роботи:

- відповідність обсягу та оформлення роботи встановленим вимогам;
- дотримання наукового стилю, грамотність;
- дотримання етики посилань і правил оформлення списку використаних джерел.

Критерії оцінювання захисту курсової роботи:

- вміння чітко, зрозуміло та стисло викладати основні положення проведеного дослідження;
- повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання за змістом роботи;
- підготовка мультимедійної презентації.

«Відмінно» (А, 90-100 балів) заслуговує курсова робота, тема якої є актуальною та має практичне значення. Об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження сформульовані чітко і правильно. У роботі ґрунтовно розкрито тему дослідження, завдання виконано повністю. Висновки чітко сформульовані, належно обґрунтовані, відповідають завданням дослідження. Робота містить оригінальні особисті ідеї щодо можливостей використання результатів дослідження. Матеріали дослідження апробовані на наукових конференціях, форумах, за темою дослідження опубліковано тези доповіді. Оформлення роботи повністю відповідає встановленим вимогам. Робота написана грамотно, українською або німецькою літературною мовою, не містить орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок. Етика посилань і правил оформлення списку використаних джерел дотримана (кількість джерел більше 20). Під час захисту здобувач вищої освіти чітко та логічно демонструє основні результати дослідження, володіє змістом роботи. Підготовлена мультимедійна презентація, її структура чітка та логічна. Здобувач вищої освіти надає повні та обґрунтовані відповіді на питання.

«Добре» (В, С, 75 – 89 балів) заслуговує курсова робота, тема якої є актуальною та має практичне значення. Проте об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження сформульовані не чітко. У роботі не повністю розкрита тема дослідження, але виконано поставлені завдання. Висновки відповідають завданням дослідження, однак вони

є не достатньо аргументованими та чіткими. Робота містить особисті ідеї щодо можливостей використання результатів дослідження, однак вони обґрунтовані частково. Матеріали дослідження апробовані на наукових конференціях, форумах. Оформлення роботи відповідає встановленим вимогам, але допущені помилки. Робота написана українською або німецькою літературною мовою з незначною кількістю орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок. Етика посилань і правил оформлення списку використаних джерел частково не дотримана (кількість джерел становить 15-20). Під час захисту здобувач вищої освіти не послідовно викладає основні результати дослідження, проте володіє змістом роботи. Мультимедійна презентація підготовлена, однак її структура не логічна. Здобувач вищої освіти дає неповні відповіді на питання.

«Задовільно» (D, E, 60 – 74 бали) заслуговує курсова робота, тема якої є актуальною. Об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження сформульовані неправильно. У роботі не розкрито тему дослідження та не повністю виконані завдання. Висновки не повністю відповідають завданням дослідження, вони є не достатньо аргументованими та чіткими. Є суттєві зауваження до обсягу та оформлення роботи. Робота написана українською або німецькою літературною мовою із значною кількістю орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок. Етика посилань і правил оформлення списку використаних джерел не дотримана, їх кількість недостатня (до 15 джерел). Здобувач вищої освіти не вміє чітко та стисло викласти основні результати дослідження, не зовсім орієнтується у змісті роботи. Мультимедійну презентацію не підготовлено або підготовлено не якісно. Під час захисту здобувач вищої освіти відповідає на окремі запитання.

«Незадовільно» (FX, 35 – 59 балів) з можливістю перескладання заслуговує курсова робота, в якій виклад матеріалу не відповідає

обраній темі дослідження. Дослідження має низький теоретичний рівень. План роботи не зовсім відповідає темі. Відсутні посилання на використані джерела. Робота містить значну кількість орфографічних, пунктуаційних та лексичних помилок. Під час захисту здобувач вищої освіти не дає правильних відповідей на апитання.

«Незадовільно» (F, 1 – 34 бали) виставляється здобувачу вищої освіти, який не підготував курсову роботу.

Оцінка за курсову роботу виставляється на титульному аркуші та засвідчується підписами усіх членів комісії.

Не виконання курсової роботи вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації у встановленому порядку.

Якщо за результатами захисту курсової роботи здобувач вищої освіти отримав оцінку «незадовільно», кафедра за рекомендацією комісії, що оцінювала цю курсову роботу, як виняток, може дозволити здобувачеві вищої освіти: виконання додаткового завдання за темою курсової роботи з його наступним захистом разом із роботою; виконання в повному обсязі курсової роботи з іншої теми. Додаткове завдання формують на основі критеріїв оцінювання курсової роботи: поглиблення знань з теоретичних положень; усунення допущених помилок у змісті та оформленні курсової роботи виконання додаткових завдань до окремих розділів роботи тощо.

Підсумки виконання курсових робіт аналізують на засіданні кафедри. Курсові роботи з протоколами їх захисту зберігають на кафедрі упродовж трьох років, потім списують в установленому порядку.

РОЗДІЛ 5

МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ВИМОГИ ДО ПРЕЗЕНТАЦІЇ

5.1 Конструкції, які використовуються у тексті курсової роботи

Текст курсової роботи має бути викладеним у науковому стилі, який характеризується такими складовими: змістовна логічність, цілісність, об'єктивність, лаконічність, ясність, зрозумілість, завершеність, доказовість суджень, а також передбачає вживання наукової термінології з відповідної галузі знань.

Текст викладається від першої особи множини, наприклад: *вважаємо, ... / на нашу думку ...* тощо.

Для відображення зв'язку між попередньою і наступною інформацією:

- відповідно до цього;
- вказаний; досліджений; зазначений; згаданий; наведений; названий;
- на підставі отриманих даних;
- наступний; перераховані; попередній; проаналізований; сформульований;
- тобто узагальнюючи сказане;
- надалі; як зазначено;
- як було доведено тощо.

Для відображення причинно-наслідкових зв'язків вживаємо:

- відтак;
- внаслідок того, що ...;
- в результаті чого;
- завдяки тому, що ...;

- залежно від чого;
- зважаючи на те, що ...;
- згідно з ...;
- з огляду на викладене вище;
- з огляду на те, що ...;
- окрім; оскільки; отже; таким чином; тому; у такому випадку;
- через те, що ...; якщо ..., то....

Для послідовності викладу рекомендовано такі вислови:

- водночас; далі; з'ясуємо; згодом; насамперед; передусім;
- перейдемо до ...;
- перш за все;
- перш ніж;
- після того як;
- по-перше / по-друге;
- поряд з;
- потім; спочатку; тепер; ще раз.

За необхідності зіставлення / протиставлення підходів до вирішення проблеми дослідження використовуємо:

- але; втім; проте;
- з іншого боку; навпаки; натомість;
- незважаючи на ...;
- не тільки (не лише) ...;
- але й (а й)...;
- однак; тоді як;
- як і..., так...;
- як ..., так і....

З метою доповнення / уточнення / виділення / ілюстрації сказаного вживаємо:

- а саме; важливо, що ...;
- варто відзначити, що ...;

- водночас;
- даний приклад дає підстави говорити / стверджувати, що ...;
- до прикладу, ...;
- доречно сказати;
- зауважимо, що ...;
- звернемося до прикладу...; зокрема;
- існує думка, що ...;
- йдеться про проблему ...;
- крім того; лише;
- має місце ...;
- необхідно відзначити, що ...;
- проілюструємо це ...;
- розглянемо на прикладі ...;
- варто відзначити ...;
- варто підкреслити ...;
- тільки; точніше;
- разом з тим; цей приклад підтверджує, що ...;
- цікаво відзначити що ...; як-от.

Науковий стиль передбачає широке використання **пасивних конструкцій**, наприклад:

- взято до уваги;
- визначено; викладено; висвітлено;
- враховано, що ...;
- встановлено, що ...;
- доведено, що ...;
- досліджено; здійснено; з'ясовано; класифіковано;
конкретизовано; наведено; обґрунтовано, охарактеризовано;
підкреслено; подано; показано; проаналізовано; розглянуто;
розкрито; розроблено; узагальнено тощо.

Обов'язковою вимогою об'єктивності викладу матеріалу є **джерело, на яке посилається здобувач вищої освіти**. У цьому випадку вживають такі слова й словосполучення як:

- автор / дослідник / науковець / учений акцентує увагу на тому, що...
- звертає увагу на те, що ...
- наголошує на тому, що...;
- пропонує / рекомендує / підкреслює / стверджує;
- на думку...;
- як вважає ...;
- як зауважує...;
- з точки зору...;
- за даними

Щодо посилань на джерела інформації, опису основних підходів до вирішення проблеми, варто використовувати такі конструкції:

- Висвітлення проблеми ... знайшло відображення у низці наукових розвідок ...;
- Проблемі ... відводиться значне місце у працях ...;
- Проблема / Підхід... привертає увагу багатьох дослідників;
- У наукових колах виділяють декілька підходів до вирішення цієї проблеми;
- Одна з точок зору належить ... і полягає в тому, що...;
- Основне положення зводиться до того, що ...;
- Такого (цього) підходу дотримується ...;
- У дослідженні цієї проблеми можна виділити декілька напрямків (точок зору).

Типовими елементами мовностилістичного оформлення вступу курсової роботи є такі конструкції:

Актуальність дослідження:

- Актуальність дослідження визначається...;
- Аналіз праць із питань... [1, 3, 7], засвідчив, що...;
- Інтерес до проблеми ... обумовлений ...;
- У зв'язку із ... великого значення набула проблема...;

Об'єкт та предмет дослідження:

Об'єктом дослідження є процес формування компетентності у монологічному мовленні на уроках іноземної мови у закладах загальної середньої освіти.

Предметом дослідження є технології використання опорних текстів як засобу формування компетентності у монологічному мовленні на уроках німецької мови у закладах загальної середньої освіти.

Мета дослідження: Мета дослідження – виявити / визначити / з'ясувати / охарактеризувати / довести.....

При формулюванні мети бажано уникати слів *Дослідження...*, *Вивчення...*, *Аналіз...*, оскільки ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Завдання дослідження:

- Поставлена мета передбачає розв'язання таких завдань...;
- Завдання дослідження зумовлені його метою і передбачають: охарактеризувати... / визначити... / дослідити... / з'ясувати... / описати ... / проаналізувати ... / розглянути ... / розробити ... / продемонструвати

Практичне значення дослідження:

- Практичне значення дослідження полягає...;
- Одержані результати дослідження полягають у тому, що...;
- Дослідження... показало (продемонструвало, засвідчило), що ...;
- Результати дослідження засвідчили, що...;

- Отримані результати можуть знайти застосування для ... / в ... / при...;
- Результати дослідження можуть бути використані як ... / слугувати при...

Висновки: формулюються на основі поставленої мети і визначених завдань дослідження, наприклад: *Метою дослідження було виявити особливості формування креативної мовленнєвої компетентності у письмі учнів 7-8 класів та розробити практичні рекомендації щодо використання різних технік креативного письма на уроці німецької мови.*

У формулюванні висновків варто використовувати такі кліше:

- отже;
- проведене дослідження дозволило дійти таких висновків;
- вищесказане дозволяє констатувати, що...;
- дослідження засвідчило, що...;
- узагальнюючи, варто визначити... ;
- на підставі отриманих даних можемо стверджувати, що ...;
- одержані результати дозволяють стверджувати, що ...;
- отже, є підстави твердити, що ...;
- отже, ми переконалися в тому, що...;
- результати засвідчили таке...;
- сутність викладеного дає підстави твердити, що...;
- тиким чином, ...;
- у підсумку зазначимо, що....

5.2 Вимоги до доповіді та презентації

До захисту курсової роботи необхідно підготувати **доповідь**, яка може супроводжуватися мультимедійною презентацією. Тривалість доповіді, як правило, 7-10 хвилин. Під час виступу здобувач вищої освіти коротко обґрунтовує актуальність теми дослідження, розкриває

мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, показує, що вдалося встановити, виявити, довести тощо. У виступі необхідно приділити особливу увагу результатам, які отримано особисто автором (що саме запропоновано, одержано, удосконалено, рекомендовано тощо). У прикінцевій частині доповіді викладають можливі шляхи подальшого використання досягнутих результатів дослідження. Важливо, щоб мовлення доповідача було чітким, зрозумілим і переконливим, відповідало академічному стилю.

Під час підготовки **презентації** варто дотримуватися такої структури:

- тема;
- ознайомлення зі структурними компонентами вступу (актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання, практичне значення, апробація та публікації (за наявності));
- розкриття змісту основної частини роботи (варто представити основні теоретичні складові дослідження та зосередитися на практичній частині);
- висновки та рекомендації;
- подяка та зворотній зв'язок.

У презентації варто зазначати на слайді лише найважливіше (визначення понять / рисунки / схеми / діаграми тощо), що під час виступу може бути уточнено та доповнено. Не рекомендується читати текст зі слайдів!! Зверніть увагу на дизайн презентації: експериментуйте з кольорами, ефектами або фоном, однак не зловживайте цим.

РОЗДІЛ 6

КОНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ

6.1 Конструкції, які використовуються у тексті роботи

1. **Einen Text einleiten und zum Thema hinführen:**

- In der vorliegenden Arbeit geht es um...
- Schwerpunkt dieser Arbeit ist...
- In dieser Arbeit wird ... behandelt.
- Ausgangspunkt dieser Arbeit ist...
- In dieser Arbeit wird die Frage behandelt, wie/ ob/ inwiefern...
- In dieser Arbeit wird der Frage nachgegangen, wie/ ob/i nwiefern...
- In dieser Arbeit soll ... dargestellt werden ...
- Im Mittelpunkt dieser Arbeit steht die Frage ...
- Gegenstand dieser Arbeit...
- Ziel dieser Arbeit ist es, zu überprüfen ...
- Im Rahmen dieser Arbeit soll überprüft/ hinterfragt/ analysiert werden...

2. **Das Thema einordnen und (evtl.) begründen:**

- Die Frage (nach) ... ist für ... von besonderem Interesse, weil ...
- ... ist ein viel diskutiertes und strittiges Thema.
- ... ist Forschungsgegenstand in verschiedenen Wissenschaften.
- ... ist von besonderer Aktualität/Relevanz, da...
- Die Relevanz/ Aktualität des Themas ergibt sich aus ...
- Dem Thema ... wurde bisher (in der Forschung) wenig Aufmerksamkeit gewidmet, weil/obwohl/da...
- Im Rahmen dieser Arbeit soll die Frage beantwortet werden, ...

- In dieser Arbeit soll erörtert/ gezeigt/ bewiesen/ verglichen werden...
- Diese Arbeit soll ein Beitrag zu ... leisten.
- Die Arbeit soll Grundlage für/ Ergänzung zu ... sein.

3. **Ziel und Anspruch der Arbeit formulieren:**

- Ziel der Arbeit ist, einen Überblick zu geben über... .
- ... eine Systematik zu erarbeiten.
- ... die Entwicklung eines Konzepts/einer Theorie.
- ... Handlungsempfehlungen zu geben für...
- ... die Optimierung von...
- ... der Vergleich/die Gegenüberstellung von Theorien, Sachverhalten, Objekten / Methoden hinsichtlich der Aspekte ...

4. **Begriffe klären, definieren:**

- Der Begriff ... wird verstanden/verwendet/benutzt...
- Der Begriff ... wird in der vorliegenden Arbeit folgendermaßen verstanden/verwendet/benutzt...
- Unter ... versteht man/der Autor/die Autorin...
- ... wird hier verstanden/verwendet als ...
- Der Autor/die Autorin ... definiert/beschreibt/versteht ... als ...

5. **Referieren, berichten, Forschungsstand darstellen:**

- Der Autor /die Autorin .. stellt fest, dass...
- Der Autor /die Autorin ... bezeichnet ... als...
- Der Autor /die Autorin ... verdeutlicht in seiner Arbeit die Umstände von...
- Es gab zweierlei Gründe für die Entstehung/ Entwicklung/ Bestrebungen/ Ausprägung von...

- Bei Untersuchungen/ Studien/ Befragungen/ Messungen zu ... konnte gezeigt werden, dass...
- Dabei wurde festgestellt/ erkannt/ bestätigt/ widerlegt, dass...
- Der Autor /die Autorin ... / Die Forschungsgruppe vermutet, dass...
- Es sei (an dieser Stelle) darauf hingewiesen, dass...
- ... verweist darauf, dass...
- ... weist nach, dass...
- ... kommt zu dem Ergebnis, dass...
- Laut...

6. Thesen begründen und Beispiele/Verweise zur Begründung anführen:

- Der Autor /die Autorin ... begründet damit, dass...
- Der Autor /die Autorin führt als Beispiel an, dass...
- Der Autor /die Autorin ... erläutert das/ dies anhand eines Beispiels:
...
- Der Autor /die Autorin ... verdeutlicht das mit einem Beispiel: ...
- Die These ... lässt sich damit begründen...
- Die These lässt sich mit ... begründen/belegen.
- Beleg für diese These ist...
- Als Beispiele sollen ... dienen.
- Das ist u. a. daran zu sehen/ damit zu erklären, dass...
- Autor/ Autorin ... konnte zeigen, dass...
- Durch die Experimente von ... wurde gezeigt/ festgestellt, dass...
- Autor/ Autorin ... belegt in ihrer/ seiner Untersuchung, dass...
- Nach Ergebnissen von ... lässt sich dieses Phänomen auf ... zurückführen.
- ... stellt fest/ zeigt auf, dass...
- Dies belegen auch weitere Untersuchungen von...

7. Eigene Ergebnisse interpretieren, schlussfolgern:

- Daraus ergibt sich, dass...
- Anhand dieser Beispiele/Ergebnisse wird deutlich, dass...
- Die Untersuchungsergebnisse zeigen, dass...
- Die Ergebnisse der Studie, lassen den Schluss zu, dass...
- Die Auswertung der Ergebnisse belegt, dass...
- Durch die Auswertung der Ergebnisse konnte die These erhärtet/ belegt/ bestätigt/ nachgewiesen werden.
- Zusammenfassend lässt sich sagen, dass...
- Von weitergehendem Interesse ist außerdem die Frage, ob...
- Auch wäre es wichtig zu wissen, ob...
- Anhand/ aufgrund der Ergebnisse ergeben sich folgende weiterführende Fragen...
- Die Ergebnisse werfen folgende Fragen auf...

8. Schlussteil:

- Zusammenfassend lassen sich folgende Ergebnisse anführen/ herausstellen/ nennen...
- Die Ergebnisse der Arbeit/Die Arbeitsergebnisse sollen/ können als Grundlage/ Ausgangspunkt/ für ... dienen.
- In dieser Arbeit kann keine endgültige Antwort auf ... gegeben werden.
- ... konnte hier nur am Rande behandelt werden
- Eine vollständige Antwort auf die Frage ... kann mit dieser Arbeit nicht gegeben werden.
- An dieser Stelle empfiehlt sich eine weitere Untersuchung...

2.2 Конструкції, які використовуються під час презентації

1. Nennung des Themas:

- Das Thema meines Vortrags lautet: ...
- Ich spreche heute zu dem / über das Thema: ...
- Ich möchte (Ihnen) heute / nun über ... berichten.
- Ich möchte einiges zum Thema X sagen:
- In meiner heutigen Präsentation werde ich Ihnen ... vorstellen.
- Ich möchte mit Ihnen gemeinsam versuchen herauszufinden/festzustellen, warum
- Im Folgenden möchte ich Ihnen X darlegen.
- In meinem Vortrag geht es um ...

2. Gliederung des Vortrags:

- Im Rahmen der genannten / dieser Fragestellung werde ich auf folgende Punkte eingehen: Erstens: .../ Zweitens: ..., / Drittens: ...
- Ich habe meinen Vortrag in drei Teile gegliedert: ... / Mein Vortrag besteht aus drei Teilen: ...
- Zuerst / Zunächst spreche ich über ..., dann komme ich zu ..., im dritten Teil befaße ich mich mit dann mit ...
- Als erstes werde ich kurz auf ... eingehen, dann werde ich Ihnen ... vorstellen und abschließend möchte ich Ihnen anhand von ... einige Alternativen aufzeigen.
- Nach einem kurzen Überblick über ... werde ich mich zuwenden und abschließend.... darstellen.
- Im ersten Teil spreche ich über ..., im zweiten wende ich mich ... zu , um dann im dritten Teil auf .. einzugehen.
- Ich beginne mit ...
- Etwas ausführlicher werde ich ebenfalls auf ... eingehen.
- Danach komme ich auf ... zu sprechen.

- Zum Schluss werde ich dann ...
- Abschließend / Zuletzt / Am Ende möchte ich dann...

3. Auf Vorwissen Bezug nehmen:

- Wie Sie sicher / vielleicht / schon wissen, ...
- Sie wissen/ kennen natürlich
- Sicher ist es nicht neu für Sie, dass ...
- Es ist Ihnen vielleicht bereits aufgefallen, dass ...
- Sie haben ja bereits im ersten Teil meiner Präsentation erfahren, dass ...
- Aus den bisherigen Vorträgen ging ja bereits deutlich hervor, dass ...
- Wie mein Vorredner bereits dargelegt hat, ist / hat / wird ...

4. Beispiele anführen / veranschaulichen:

- Ich darf das mit einigen Beispielen belegen.
- Hierzu ein Beispiel:
- Ich nenne hier ...
- Stellen Sie sich einmal Folgendes vor...
- Dies möchte ich Ihnen (jetzt) kurz anhand eines Schaubildes erläutern...

5. Zusammenfassung:

- Ich darf zusammenfassen. /Ich fasse zusammen: Sie haben gesehen, dass ...
- Zusammenfassend möchte ich sagen, dass...
- Zusammenfassend kann gesagt werden, dass ...
- Abschließend lässt sagen, dass ...
- Lassen Sie mich zusammenfassen.
- Wir haben gesehen, dass, ...
- Nach dem gerade Ausgeführten lässt sich sagen, dass ...

- Das Fazit meines Vortrages könnte lauten: ...
- Fazit meines Vortrages könnte lauten: ...

6. Dank an die Zuhörer/Eröffnung einer Frage-/ Diskussionsrunde:

- Ich danke Ihnen für Ihre Aufmerksamkeit.
- Vielen Dank fürs Zuhören. Haben Sie noch Fragen?
- Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit. Ich bin natürlich gerne bereit, Fragen zu beantworten.
- Damit bin ich am Ende meines Referates. Ich danke Ihnen für Ihre Aufmerksamkeit.
- Wenn Sie Fragen zu ... haben, werde ich Ihnen diese jetzt natürlich gerne beantworten.

РОЗДІЛ 7

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

1. Підходи до навчання німецької мови в НУШ.
2. Методика формування мовних компетентностей здобувачів освіти на уроках німецької мови.
 - Методика формування фонетичної компетентності.
 - Методика формування граматичної компетентності.
 - Методика формування лексичної компетентності.
3. Методика формування мовленнєвих компетентностей здобувачів освіти на уроках німецької мови.
 - Методика формування компетентності в аудіюванні.
 - Методика формування компетентності в говорінні.
 - Методика формування компетентності в читанні.
 - Методика формування компетентності в письмі.
4. Методика формування лінгвосоціокультурної компетентності здобувачів освіти на уроках німецької мови.
5. Методика формування навчально-стратегічної компетентності здобувачів освіти на уроках німецької мови.
6. Індивідуалізація і диференціація на уроках німецької мови.
7. Можливості використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у процесі навчання німецької мови.
8. Використання ігрових технологій у навчанні німецької мови.
9. Реалізація принципу наочності у навчанні німецької мови.
10. Особливості підготовки і проведення нестандартних уроків з німецької мови.
11. Організація позакласної роботи з німецької мови у ЗЗСО.
12. Підходи та методи організації самостійної роботи з вивчення та навчання німецької мови в НУШ.

13. Реалізація вимог до сучасного уроку німецької мови у практиці його проектування та організації.
14. Формування soft skills на уроках німецької мови.
15. Контроль і оцінювання у процесі навчання німецької мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Законодавчі та нормативні документи

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon2.Rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
3. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: http://kodeksy.com.ua/pro_osvitu.htm
4. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
5. Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: <https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view>
6. Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на рівень унікальності» (нова редакція). URL: <https://drive.google.com/file/d/1-7jl3UaRr8EO9TN95FkegcmpECfJSn2/view>
3. Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. URL: <https://drive.google.com/file/d/1Mo3aUF-zZgg0rxCOEWfEnWgvxqHPWdDQ/view>
4. Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. URL:

https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg

5. Положення про навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. URL: <https://drive.google.com/file/d/1L8T1Tkw4hvUilKktIQB946p5RhRqCX/view>
6. Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>
7. Положення про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExi9GLi6d/view>
8. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: <https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/view>

Інші джерела

1. Бібліографічне посилання. Загальне положення та правила складання: ДТСУ 8302: 2015. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2018. 126 с.
2. Білоусова Т.П. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для аудиторної, самостійної, індивідуальної роботи та дистанційного навчання. 2-ге вид., перероблене і доповнене [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023.

ДОДАТКИ

Додаток А 1

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет
Кафедра

КУРСОВА РОБОТА

з теми:

(назва теми)

Виконавець: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
групи _____ спеціальності

(шифр і назва спеціальності)

(прізвище та ініціали здобувана вищої освіти)

Керівник _____
*(прізвище та ініціали науковий ступінь, учене
звання, посада)*

Кількість балів: _____

Оцінка за національною шкалою _____

Оцінка ЄКТС _____

Члени комісії:

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Кам'янець-Подільський – 20_____

**БРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ
(НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ)**

Ministerium für Bildungswesen und Wissenschaft der Ukraine
Kamjanez'-Podilsker Nationale Ivan-Ohijenko-Universität
Fakultät für Fremdsprachen
Lehrstuhl für Deutsch

Jahresarbeit
zum Thema: „...“

verfasst von _____,
(Vorname NAME)

der Studentin / des Studenten des _____. Studienjahres
der Gruppe _____

Fachrichtung: _____
(цифра і назва спеціальності)

Betreuer / Betreuerin: Dr. _____
(Vorname NAME)

Punktzahl: _____

Note gemäß der nationalen Skala: _____

Note ECTS: _____

Mitglieder der Kommission:

(Unterschrift) (Vorname, NAME)

(Unterschrift) (Vorname, NAME)

(Unterschrift) (Vorname, NAME)

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ (за наявності)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 (НАЗВА)

1.1 (Назва).....

1.2 (Назва).....

1.3 (Назва).....

РОЗДІЛ 2 (НАЗВА)

2.1 (Назва)

2.2 (Назва)

2.3 (Назва)

ВИСНОВКИ.....

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ.....

Додаток А (Назва).....

Додаток Б (Назва)

ПРИКЛАДИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ

Книги	
Один автор	Бацевич Ф. Лінгвістична генологія : проблеми і перспективи : навчальний посібник. Львів : Паіс, 2005. 264 с.
Два автора	Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. Київ : Пульсари, 2004. 398 с. Zopfi Ch., Zopfi E. Leichter im Text. Ein Schreibtraining. Bern: Zytglogge, 2001. 128 S.
Три автора	Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л.П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2008. 336 с.
Чотири автора	Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ЦА, 2013. 172 с.
Колективний автор	Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
Багатотомне видання	Етимологічний словник української мови : у 7 т. / уклад.: Р. В. Болдирев та ін. Київ : Наук. думка, 1989. Т. 3 : Кора-М. 552 с.
За редакцією	Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С.Я. Єрмоленко. К.: Либідь, 2001. 224 с.
Частина видання	
Розділ книги	Антонова О.Є. Сутність поняття креативності: проблеми та пошуки. <i>Теоретичні і прикладні аспекти розвитку креативної освіти у вищій школі</i> : [монографія] / за ред. О.А. Дубасенюк.

	Житомир: Вид-во ім. І. Франка, 2012. С.14–41.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Піхтовнікова Л. С. Стилїстика і синергетика дискурсу. <i>Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен</i> . Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2005. С. 29–36.
Статті з продовжжучих та періодичних видань	Св'ятчик К. В., Пілішек С. О. Комунікативно-прагматичний підхід до аналізу експресивності. <i>Нова філологія</i> . 2002. № 2 (13). С. 319–322. Першукова О. Унікаючи чужих помилок. <i>Іноземні мови в навчальних закладах</i> . 2007. № 5-6. С. 85-90.
Електронні ресурси	
Законодавчі документи	Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25.04.2019 р. № 2704-VIII: станом на 19 квіт. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19 (дата звернення: 11.06.2020).
Періодичні видання	Куцкір Я. С., Махно Б. А., Борислав С. Г. Трансформація науково-педагогічної системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i> . 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006 .
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).
Інші документи	
Стандарти	ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016-07-01. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
Дисертації	Дук П. О. Лінгвостилістична характеристика німецьких гумористичних віршів : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Харків : ХДУ, 2007. 243 с.

Автореферати дисертацій	Морякіна І. А Мовна особистість у художній прозі Дж. Голсуорсі : лінгвокогнітивний та прагматичний аспекти (на матеріалі романів форсайтівського циклу) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови». Київ, 2005. 20 с.
-------------------------	--

Навчально-методичний посібник

Курсова робота

з методики навчання німецької мови: підготовка, оформлення, захист

Підписано до друку 06.06.2024
Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк офсетний. Гарнітура Times
Умовн. друк. арк. 3,49
Зам. № 374. Тираж 50 прим.

Віддруковано згідно наданого оригінал-макету
ФОП Гордукова І.С.
Згідно виписки з ЄДРПОУ від 10.06.2015 р.
м. Кам'янець-Подільський, вул. Привокзальна, 20
тел. 0 98 627 00 79, drukruta@ukr.net